

Mondstuk van die Suid-Afrikaanse aartappelbedryf • Mouthpiece of the South African potato industry

CHIPS

VOL 36 NO 2 • MARCH / APRIL 2022

**LIMPOPO-KULTIVARPROEF
ONDER BESPROEIING
OP DENDRON IN 2021**

**DIE AARTAPPELBLAARMYNER:
BEHEEROPSIES
TEEN DIE PAPIES**

**Kultivarprestasie op
varsproduktemarkte**

**A diversified approach
for greater liquidity**

**#PassThePotato:
Giving back is good business**

Deel 7: Sclerotinia-verwelk

Deur Chantel du Raan, Aartappels SA

Sclerotium rolfsii

1

- 'n Grondgedraagte patogeen.
- Nie 'n ernstige probleem nie, maar gevalle is aangemeld waar verliese gely is.
- Hierdie siekte word versprei via draadagtige wit filamente en sklerotium (ronde, kompakte, verharde swammiselium) in plantreste en besmette grond (Foto 1 en 2).
- Besmette knolle word in warm, nat toestande opgemerk en gewoonlik aan die einde van die groeiseisoen waargeneem.

Sklerotium wat besig is om te vorm.

2

Simptome

Sklerotium wat besig is om te vorm.

- Grondgedraagde sklerotia dring stambasisse binne en vorm waaieragtige wit miseliumgroeie wat na die knolle versprei (Foto's 1, 2, 3 en 4).
- Witterige miselium groei op die knolle en is baie kenmerkend (Foto's 1, 2, 3 en 4), so ook die teenwoordigheid van sklerotium (Foto 1 en 2).
- Die onderste blare raak chloroties, waarna die hele plant verwelk.
- Nadat knolle geoes is, droog die wit miselium uit en word dit nie werklik opgemerk nie.
- Vrot knolle kan ook skouspelagtige simptome ná oes toon, met talle swart sklerotia wat uitbars.

Gunstige toestande vir siekte-ontwikkeling en alternatiewe gashere

3

- Hoë temperatuur (28 tot 30°C) en hoë relatiewe humiditeit.
- 'n Wye alternatiewe gasheerreeks: ten minste 500 spesies in 100 families is vatbaar.
- Enkele belangrike gewasgashere sluit in tamatie, mielies, bone, patats, ui, kool, pampoen, tabak, peulgewasse, wartlemoen, spanspek, wortels, beet, mostert, sojabone, soetrissies en grondbone.
- Enkele belangrike voer- en onkruidgashere sluit in lusern, kruisvingergras, kweekgras, muggiegras, uintjies, breëblaarterpentyngras, nastergal, olieboom, misbredie, perdeblom en klawer.
- Swamme kan op reste van alternatiewe gashere oorleef.

4

Beheermaatreëls

- Goeie bestuurspraktyke is die enigste manier om die siekte doeltreffend te beheer.
- Geen swamdoder is vir die beheer van die siekte in Suid-Afrika geregistreer nie.
- Verwyder of ploeg plantreste diep in (minstens 20 cm).
- Verwyder en vernietig besmette plante (sanitasie).
- Beheer gasheeronkruid.
- Pas wisselbou toe met nie-gasheerplante.
- Digte loofontwikkeling (bv. hoë stikstofbemesting) verhoog die risiko van skade deur 'n hoë voginhoud aan die basis van die stamme te onderhou.
- Spasieer plante wyer uitmekaar waar siekte 'n probleem is.
- Verminder 'n digte plantestand.
- Besproeiingstydperk – verkort blaarbenattingstydperke. 🌱

Bronne: • Denner FDN, Venter, SL. 2011. *Handleiding vir Aartappelproduksie in Suid-Afrika*.
 • FN3PT-, GNIS-, Arvalis-Institute. 2011. *A Practical Guide to Disease, Pests and Disorders of the Potato*.
 • Bradshaw et al. 2007. *Potato Biology and Biotechnology Advances and Perspectives*.
 • Agrios, G.N., ed. 1978. *Plant Pathology, Fifth Edition*. Academic Press, New York.
 • Pfeufer E, Bradley C, Gauthier N. 2018. *Fact sheet: Southern Blight*. University of Kentucky.

Vir meer inligting, kontak
 Chantel du Raan by
chantelr@potatoes.co.za.